

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 500/2021
02.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хаџића, чланова већа, у правној ствари тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Илић, адвокат из ..., против тужене-противтужиље ББ, чији је пуномоћник Тодор Крстић, адвокат из ..., ради исељења, утврђења заоставштине и ништавости уговора о поклону, одлучујући о ревизији тужене-противтужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 25/20 од 07.07.2020. године, у седници већа одржаној дана 02.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене-противтужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 25/20 од 07.07.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца-противтуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 1838/19 од 24.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се обавезе тужена да испразни стан тужиоца, са ознаком стан бр. ..., на ... спрату, улаз бр. .. у стамбеној згради бр. ..., ул. ..., по структури трособан, површине од 63м², изграђен на к.п. бр. .. КО Ниш, од свих лица и ствари и преда га тужиоцу на даље коришћење. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље и утврђено је да је мајка тужене-противтужиље пок. ВВ бивша из ..., по основу стицања у браку стекла право својине на ½ наведеног стана, односно да наведени удео на стану представља заоставштину пок. ВВ, што је тужилац-противтужени дужан да призна. Ставом трећим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље и утврђено да је ништав уговор о поклону закључен дана 05.02.1993. године између тужиоца-противтуженог АА, као поклонопримца, и пок. ГГ, бившег из ..., као поклонодавца, оверен код Општинског суда у Нишу дана 15.02.2013. године под Ов. бр. 943/93 у делу ½ наведеног стана, а којим делом је пок. ГГ располагао као невласник, што је тужилац-противтужени дужан да призна. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац-противтужени да туженој-противтужиљи накнади трошкове

поступка у износу од 24.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 25/20 од 07.07.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П 1838/19 од 24.09.2019. године, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца-противтуженог и обавезана тужена-противтужиља да испразни стан тужиоца бр. .. у улазу бр. .. у стамбеној згради бр. .. у ул. ..., трособан, површине од 63м², изграђен на кп. бр. .. КО Ниш, од лица и ствари и преда га тужиоцу на даље коришћење. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев тужене-противтужиље којим је тражила да се утврди да је њена мајка пок. ВВ бивша из ..., по основу стицања у браку стекла право својине на ½ наведеног стана, односно да наведени удео на стану представља заоставштину пок. ВВ, и да је то тужилац-противтужени дужан да призна. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да се утврди да је ништав уговор о поклону закључен 05.02.1993. године између тужиоца-противтуженог као поклонопримца и пок. ГГ бив. из ..., као поклонодавца, оверен код Општинског суда у Нишу дана 15.02.2013. године под Ов. бр. 943/93 у делу ½ предметног стана, којим делом је пок. ГГ располагао као невластник, и да је то тужилац-противтужени дужан да призна. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена-противтужиља да тужиоцу-противтуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 24.190,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена-противтужиља благовремено је изјавила ревизију. Разлоге побијања није ближе означила, а изнетим наводима у суштини оспорава закључке другостепеног суда и примену материјалног права.

Тужилац-противтужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда поступка због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП. Врховни касациони суд у поступку по ревизији не испитује побијану пресуду изван дозвољених разлога за изјављивање овог правног лека.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац-противтужени и тужена-противтужиља су рођени брат и сестра и са још једном сестром и родитељима ВВ и ГГ најпре су живели у стану у ул. ..., а као замену за тај стан добијен је овде спорни стан у ул. ..., касније откупљен из друштвене својине и поклонен тужиоцу.

Родитељи парничних странака су закључили брак 1947. године у Нишу и исти је разведен пресудом Окружног суда у Нишу 30.10.1975. године, а ...1980. године поново су закључили брак, који је трајао све до смрти пок. ГГ 1995. године. Мајка парничних странака преминула је 2002. године. У уговору о коришћењу предметног стана од 10.03.1976. године који је закључен између Стамбеног предузећа Ниш и ГГ,

наведено је да ће стан користити као носилац станарског права ГГ, са члановима породичног домаћинства: супругом ВВ, сином АА и ћерком ДД. Након тога, закључен је Уговор о откупу стана из друштвене својине Ов бр. 399/93 од 27.01.1993. године, од стране ГГ као носиоца станарског права. Уговор је закључен и откуп реализован у току трајања брака и брачне заједнице родитеља странака, ГГ и ВВ.

Предметни стан је уговором о поклону Ов. 943/93 од 15.02.1993. године, пок. ГГ пренео у својину тужиоцу, задржавајући за себе и супругу ВВ право доживотног становања, како је наведено у члану 2. уговора. На основу овог уговора тужилац је у катастру непокретности уписан као власник стана. Није спорно да у предметном стану живи тужена-противтужила, док тужилац-противтужени живи у Француској.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се тужена исели и стан преда тужиоцу, а усвојио противтужбени захтев за утврђење да је пок. ВВ, по основу стицања у браку стекла право својине у $\frac{1}{2}$ спорног стана и да наведени удео на стану представља њену заоставштину. Такође, усвојен је и захтев за утврђење да је ништав уговор о поклону закључен између тужиоца-противтуженог као поклонопримца и пок. ГГ као поклонодавца, у делу располагања уделом од $\frac{1}{2}$ стана у корист тужиоца-противтуженог. Првостепени суд је закључио да спорни стан представља заједничку имовину коју су сада пок. ГГ и ВВ стекли у току трајања заједнице живота у браку, сагласно члану 171. став 1. Породичног закона, са једнаким претпостављеним уделима, сагласно члану 180. став 2. истог закона, те да $\frac{1}{2}$ дела тог стана представља заоставштину пок. ВВ, а држећи да није доказано да је пок. ВВ дала сагласност за располагање њеним делом предметне непокретности, закључио да је пок. ГГ без сагласности супруге располагао њеним сувласничким делом, па да је уговор о поклону без правне важности у делу којим је сада пок.ГГ располагао преко своје припадности од $\frac{1}{2}$ на стану.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, сматрајући да је првостепени суд на правилну утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право.

Према датим разлозима другостепеног суда, предметни стан је представљао заједничку имовину сада пок. ГГ и ВВ у смислу одредбе члана 321. Закона о браку и породичним односима („Службени гласник СРС“, бр. 22/80... 29/01), с обзиром да је додељен пок. ГГ у току трајања заједнице живота са пок. ВВ, по основу уговора од 10.03.1976. године и да су као чланови породичног домаћинства наведени супруга ВВ, син АА и ћерка ДД, а откупљен по закљученом Уговор о откупу стана од 27.01.1993. године, од стране пок. ГГ који је био носилац станарског права. Стан је откупљен у току трајања брака и брачне заједнице пок. ГГ и ВВ. Тако стечен стан ушао је у режим заједничке својине родитеља странака. На другачији закључак не утиче чињеница да су у време доделе овог стана родитељи странака били разведени. Утврђено је да су и у то време они живели заједно, а да су у време стицања стана откупом били у браку и живели у брачној заједници. Парничне странке током поступка нису доказале већи односно мањи удео једног од родитеља у стицању предметног стана, те код чињенице да су оба родитеља била запослена у ... индустрији и радом доприносила у заједници, одређено је у смислу члана 322. Закона о браку и породичним односима, да су удели родитеља у стицању предметног стана били једнаки. Међутим, по налажењу другостепеног суда из утврђених чињеница првостепени суд је извео погрешан закључак да мајка странака није дала сагласност за располагање предметним станом од стране супруга и њеним уделом, а у корист тужиоца.

При доношењу побијане пресуде другостепени суд је имао у виду да сагласност супружника за располагање заједничком имовином не мора да буде изричита, па је ценио значај утврђених чињеница и доводећи их у међусобну везу извео закључке у складу са којима је одлучио о постављеним захтевима, применом регулативе која упућује да када један од брачних другова у време трајања брачне заједнице располаже заједничком имовином, а други брачни друг за такво располагање зна и томе се не успротиви, сматра се да је он својим понашањем дао сагласност брачном другу да отуђи заједничку имовину. У конкретном случају, закључак о постојању сагласности утемељење има у чињеницама које су у спроведеном поступку утврђене и на одговарајући начин вредноване од стране другостепеног суда.

Наиме, по оцени другостепеног суда, чињеница да је у уговору о поклону уговорено право доживотног становања за мајку парничних странака упућује на закључак да је она била упозната са предметним располагањем. Ово тим пре што је и сама тужена изјавила да су за уговор сазнале за време живота мајке. Мајка за живота тужиоцу право није оспорила и није покретала судски поступак за утврђење ништавости уговора о поклону у делу којим је располагано њеном имовином. Утврђене чињенице говоре у прилог томе да су родитељи споразумно одлучили да стан поклоне тужиоцу, а за себе задрже право становања којим су се и користили. Томе у прилог иде и чињеница да је после смрти мајке преминуле у 2002. години, вођен оставински поступак у коме је учествовала и тужена, при чему, спорни стан није био предмет заоставштине иза пок. мајке странака.

Другостепени суд је оценио да из наведеног произлази да је сада пок. ВВ била упозната са располагањем свог супруга и да се томе није противила, па је сходно одредбама чланова 324. и 325. Закона о браку и породичним односима, закључио да је она својим понашањем, на прећутан начин, дала сагласност свом брачном другу да у корист њиховог сина отуђи њихову заједничку имовину. Посебно, имајући у виду чињеницу да је предметним уговором о поклону сада пок. ГГ уговорио и задржао за себе и супругу право доживотног становања, што указује на споразум родитеља парничних странака да располажу предметним станом у корист сина, а да истовремено за себе обезбеде становање у истом.

Са изнетих разлога, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и применом одредбе члана 37. Закона о основама својинскоправних односа усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао тужену да се исели и стан преда тужиоцу, јер је тужилац доказао да је власник стана. Тужена није доказала своје наводе да је уговор о поклону ништав у делу располагања са $\frac{1}{2}$ предметног стана, насупрот којима стоји закључак суда да су родитељи странака сагласно располагали станом у корист тужиоца, коју чињеницу тужена није оспорила у оставинском поступку иза смрти мајке. Тачно је да је предметни стан представљао заједничку имовину родитеља. Међутим, станом је располагано споразумно. Стога, одбијен је као неоснован противтужбени захтев да се утврди да стан представља заоставштину пок.мајке странака са обимом удела од $\frac{1}{2}$, јер мајка странака ВВ прећутно је дала сагласност да њен супруг ГГ располаже станом у корист њиховог сина противтуженог АА, уговором о поклону, који је правно ваљан, због чега је одбијен као неоснован и захтев за утврђење ништавости предметног уговора у делу располагања њеним тековинским уделом на стану.

По налажењу Врховног касационог суда, ревизија није основана у оспоравању побијане пресуде другостепеног суда.

Предметни стан стечен откупом из друштвене својине представљао је заједничку имовину родитеља странака којом су они овлашћени били да располажу заједнички и споразумно. Породичним законом, који се у конкретном случају примењује на основу члана 357. став 1., прописано је у члану 171. став 1. да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину, у члану 174. став 1. да заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно, у ставу 3. да супружник не може располагати својим делом у заједничкој имовини нити га може оптеретити правним послом међу живима. Заједничко и споразумно располагање супружника неопређеним уделитема у заједничкој имовини је дозвољено и дејство производи.

У конкретном случају, закључак о пуноважном располагању станом, закључењем уговора о поклону од стране оца, уз знање и прећутну сагласност мајке странака, није доведен у питање наводима ревизије.

Тужена-противтужиља наводима ревизије у суштини оспорава утврђено чињенично стање. То, међутим, насупрот императивне норме прописане у одредби члана 407. став 2. ЗПП, не представља разлог због којег се ревизија може изјавити. Осим тога, неосновано се у ревизији оспорава навод суда о изјави тужене у погледу чињенице сазнања за уговор о поклону, садржане на записнику о саслушању странке на рочишту 24.09.2019.године. Ни осталим наводима ревизије у питање није доведена правилност оцене другостепеног суда о основаности тужбеног захтева и неоснованости противтужбеног захтева.

Пресуда другостепеног суда заснована је на разлозима које је као правилне прихватио Врховни касациони суд.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиоцу-противтуженом не припада накнада трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић